

Πνευματικὴ Οἰκοδομὴ

■ Ἀββᾶ Δωροθέου Γάζης, Διδασκαλία ΙΔ'

Τὸ δόσιμο δὲν μετριέται μὲ τὸ χρῆμα* «Ἐκαστος δύναται πρὸς τὴν δύναμιν αὐτοῦ καὶ πρὸς τὴν κατάστασιν αὐτοῦ...»

158. Οὐδεὶς δὲ δύναται εἰπεῖν· Πτωχός εἰμι καὶ οὐκ ἔχω πόθεν ἐλεῆσαι.

Κἂν γὰρ οὐ δύνασαι δοῦναι ὡς ἐκεῖνοι οἱ πλούσιοι οἱ βάλλοντες τὰ δῶρα αὐτῶν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον, δὸς δύο λεπτά, ὡς ἡ χήρα ἡ πενιχρὰ ἐκείνη, καὶ προσδέχεται αὐτὰ ὁ Θεὸς παρὰ σοῦ ὑπὲρ τὰ δῶρα τῶν πλουσίων.

Οὐδὲ οὕτως ἔχεις; ἀλλ' ἔχεις δύναμιν καὶ δύνασαι δι' ὑπηρεσίας ἐλεῆσαι τὸν ἀσθενοῦντα.

Οὐ δύνασαι οὐδὲ τοῦτο; δύνασαι λόγῳ παρακαλέσαι τὸν ἀδελφόν σου. Ἐλέησον οὖν αὐτὸν διὰ τοῦ λόγου καὶ ἄκουσον τοῦ λέγοντος· Ἀγαθὸν λόγος ὑπὲρ δόμα.

158. Κανένας δὲν μπορεῖ νὰ πεῖ: «Εἶμαι φτωχὸς καὶ δὲν ἔχω νὰ ἐλεήσω».

Γιατί, καὶ ἂν ἀκόμα δὲν μπορεῖς νὰ δώσεις ὅπως ἐκεῖνοι οἱ πλούσιοι ποὺ ἔβαζαν τὰ δῶρά τους στὸ γαζοφυλάκιον, δῶσε δυὸ λεπτά (Μάρκ. ιβ' 41 - Λουκ. κα' 3), ὅπως ἡ φτωχία ἐκείνη χήρα. Καὶ τὰ δέχεται ὁ Θεὸς ἀπὸ μέρους σου καλύτερα καὶ ἀπὸ τὰ δῶρα τῶν πλουσίων.

Οὔτε αὐτὰ δὲν ἔχεις; Ἐχεις ὅμως δύναμη σωματικὴ καὶ μπορεῖς μὲ τὴν διακονία σου νὰ ἐλεήσεις τὸν ἄρρωστο.

Δὲν μπορεῖς οὔτε αὐτό; Μπορεῖς μὲ τὸν καλὸ σου λόγον νὰ παρηγορήσεις τὸν ἀδελφὸ σου. Ἐλεῆσέ τον λοιπὸν μὲ τὸν καλὸ σου λόγον καὶ ἄκουσε αὐτὸν ποὺ λέει: «Εἶναι προτιμότερος

Υπόθου, οὐδὲ λόγῳ δύνασαι ἐλεῆσαι, δύνασαι ἐὰν παροξυνθῇ κατὰ σοῦ ὁ ἀδελφός σου, ποιῆσαι ἔλεος εἰς αὐτὸν καὶ βαστάσαι αὐτὸν ἐν τῷ καιρῷ τῆς ταραχῆς αὐτοῦ, βλέπων αὐτὸν ἐπηρεαζόμενον ἐκ τοῦ κοινοῦ ἐχθροῦ, καὶ ἀντι τοῦ εἰπεῖν αὐτῷ ἐν ῥῆμα καὶ πλέον ταράξαι αὐτόν, σιωπῆσαι καὶ ἐλεῆσαι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ἀποσπῶν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἐχθροῦ.

Δύνασαι πάλιν, ἐὰν ἀμάρτη εἰς σέ ὁ ἀδελφός σου, ἐλεῆσαι αὐτόν καὶ ἀφιέναι αὐτῷ τὴν ἀμαρτίαν αὐτοῦ, ἵνα καὶ σὺ ἄφεςιν λάβῃς παρὰ τοῦ Θεοῦ· λέγει γάρ· **Ἄ**φετε καὶ ἀφεθήσεται ὑμῖν·

καὶ εὐρίσκεσαι ποιῶν ἔλεος εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀδελφοῦ σου, συγχωρῶν αὐτῷ ἃ ἤμαρτεν εἰς σέ. **Ἐ**δωκε γὰρ ἡμῖν ὁ Θεὸς ἐξουσίαν, ἐὰν θέλωμεν, συγχωρεῖν ἀλλήλοις τὰ παραπτώματα·

καὶ οὐκ ἔχεις πόθεν ἐλεῆσαι τὸ σῶμα, ἐλεεῖς δὲ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ· καὶ ποῖον ἔλεος μέγα, ὡς τὸ ἔλεος τῆς ψυχῆς; **Ὡ**σπερ γὰρ ἡ ψυχὴ τιμιωτέρα ἐστὶ τοῦ σώματος, οὕτως καὶ τὸ ἔλεος τὸ γινόμενον εἰς τὴν ψυχὴν μεῖζόν ἐστι

ὁ καλὸς λόγος ἀπὸ τὰ ὑλικά δῶρα» (Σοφ. Σειρ. ιη' 16).

Ἄς υποθέσουμε ὅτι οὔτε μὲ τὸν λόγο δὲν μπορεῖς νὰ ἐλεήσεις. **Μ**πορεῖς ὅμως, ἂν ὀργιστεῖ μαζί σου ὁ ἀδελφός σου, νὰ τὸν ἐλεήσεις καὶ νὰ τὸν ὑπομείνεις τὴν ὥρα τῆς ταραχῆς του, ἀφοῦ τὸν βλέπεις νὰ ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὸν κοινὸ ἐχθρὸ (διάβολο). **Κ**αὶ ἀντι νὰ τοῦ πεις ἕναν λόγο καὶ νὰ τὸν ταράξεις περισσότερο, νὰ σιωπήσεις καὶ νὰ ἐλεήσεις τὴν ψυχὴ του, παίρνοντάς τὴν ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ ἐχθροῦ.

Μπορεῖς πάλι ἂν ἀμαρτήσῃ εἰς βᾶρος σου ὁ ἀδελφός σου, νὰ τὸν ἐλεήσεις καὶ νὰ τοῦ συγχωρήσεις τὴν ἀμαρτία, γιὰ νὰ πάρεις καὶ σὺ ἀπὸ τὸν Θεὸ ἄφεση. **Γ**ιατὶ λέει ἡ Γραφή: **«Σ**υγχωρέστε γιὰ νὰ συγχωρεθῆτε» (Λουκ. ζ' 37).

Καὶ βρίσκεσαι στὴν θέση νὰ ἐλεεῖς τὴν ψυχὴ τοῦ ἀδελφοῦ σου, συγχωρώντας τὸν γιὰ ὅσα ἀμαρτήσῃ εἰς βᾶρος σου. **Γ**ιατὶ ὁ Θεὸς μᾶς ἔδωκε τὴν ἐξουσία, ἂν θέλωμε, νὰ συγχωροῦμε ὁ ἕνας τοῦ ἄλλου τὰ ἀμαρτήματα.

Καὶ ναὶ μὲν, δὲν ἔχεις τὴν δυνατότητα νὰ ἐλεήσεις τὸ σῶμα τοῦ ἀδελφοῦ σου, ἐλεεῖς ὅμως τὴν ψυχὴ του. **Κ**αὶ ποιά μεγαλύτερη ἐλεημοσύνη ὑπάρχει ἀπὸ ἐκείνη ποὺ προσφέρεται στὴν ψυχὴ; **Γ**ιατὶ ὅπως ἀκριβῶς ἡ ψυχὴ ἔχει μεγαλύτε-

τοῦ γινομένου εἰς τὸ σῶμα·

ὥστε οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν ὅτι· **Οὐ** δύναμαι ἐλεῆσαι.

Ἐκαστος δύναται πρὸς τὴν δύναμιν αὐτοῦ καὶ πρὸς τὴν κατάστασιν αὐτοῦ...

ρη ἀξία ἀπὸ τὸ σῶμα, ἔτσι καὶ ἡ ἐλεημοσύνη ποὺ προσφέρεται στὴν ψυχὴ ἔχει μεγαλύτερη ἀξία ἀπ' αὐτὴ ποὺ γίνεται στὸ σῶμα¹.

Ὡστε λοιπὸν κανένας δὲν μπορεῖ νὰ πεῖ: «**Δ**ὲν μπορῶ νὰ κάνω ἐλεημοσύνη».

Ὁ καθένας μπορεῖ, κατὰ τὴν δύναμή του καὶ ἀνάλογα μὲ τὴν κατάστασή του...

(*) Ἀββᾶ Δωροθέου, Ἔργα Ἀσκητικά, ΙΔ' Διδασκαλία, § 158, σελ. 344-345, ἐκδόσεις «Ἐτοιμασία» Ἱερᾶς Μονῆς Τιμίου Προδόμου, Καρέα 2011, ἔκδοση η'.

• Ἐπιμέλ. ἡμετ.

1. «Ἐκτεμνε τὰ σωματικὰ πάθη, ἔκτεμνε καὶ τὰ ψυχικά. Ὅσο γὰρ ψυχὴ τιμιώτερον σώματος, τοσοῦτ' ἄξιωτερον καθᾶραι ψυχὴν, ἢ σῶμα. Εἰ δὲ ἡ τοῦ σώματος κάθαρσις τῶν ἐπαινετῶν, σκόπει μοι πόσον ἢ τῆς ψυχῆς μείζων τε καὶ ὑψηλοτέρα».

(Γρηρ. Θεολ. PG 36, 308A. Πρβλ. καὶ Μάρκ. Ἐρημ. PG 65, 696-972).